

ЛІТЕРАТУРА

1. Мартиненко О. В. Впровадження засобів контактної імпровізації практику роботи дитячих хореографічних колективів / Олена Мартиненко // Збірник наукових праць БДПУ (Педагогічні науки). – Бердянськ : БДПУ, 2010. – № 4. – С. 157-163.
2. Національна доктрина розвитку освіти (м.Київ, 17 квітня 2002 р. №347/2002).
3. Нестерова К. В. Современный танец как средство развития творческой индивидуальности подростков: автореф. дис. на получение наук. степени канд. пед. наук : 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (художественное образование и эстетическое воспитание; уровень общего образования)» / К. В. Нестерова. – Шадринск, 2011. – 18 с.
4. Панферов В. И. Пластика современного танца : учеб. пособие / В. И. Панферов. – Челябинск : ЧГИИК, 1996. – 138 с.
5. Перлина Л. А. Танец модерн и методика его преподавания : учеб. пособие / Л. В. Перлина; ред. Г. В. Бурцева. – Барнаул : Изд-во АлтГАКИ, 2010. – 123 с.

Аліна Панькова,

студентка 3 курсу

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **О.В. Мартиненко,**

к.пед.н., доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ДРУЖНІХ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ДІТЬМИ ЗАСОБАМИ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Як зазначає Стандарт початкової освіти, поряд із предметною підготовкою молодші школярі мають набути достатній особистий досвід культури спілкування і співпраці у різних видах діяльності, з різними партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі, самовиражатися у творчих видах завдань.

Молодший шкільний вік вважається особливо відповідальним етапом у вихованні. Саме в цей період у процесі спілкування дитини з однолітками виникають досить складні взаємовідносини, які головним чином впливають на її загальний розвиток, на успішність у навчальній діяльності, на поведінку в соціумі.

Вчителю важливо вміти визначати та корегувати структуру міжособистісних взаємин дітей у класі, знаходити індивідуальний підхід до кожного і впливати на формування та **розвиток** згуртованого колективу. Знання структури неформальних взаємовідносин полегшує **розуміння** внутрішньої атмосфери у класі і дозволяє знаходити найбільш раціональні шляхи впливу на ефективність навчальної та виховної роботи. У зв'язку з цим великого значення набувають інноваційні методи роботи, які дозволяють у цікавих формах виявляти структуру міжособистісних взаємин, формувати основи культури спілкування і побудови дружніх відносин.

До інновацій ми відносимо засоби хореографічного мистецтва, які сприяють збереженню психологічного та фізичного здоров'я дитини,

духовній насиченості шкільної життєдіяльності, вихованню емоційної сфери та естетичної свідомості. Зазвичай ми звикли розглядати уроки хореографії, як форму роботи спрямовану на розвиток музично-ритмічної координації, виконавських умінь та навичок, засвоєння дітьми танцювального репертуару та розкриття їх творчого потенціалу. Виховний аспект хореографічних уроків на практиці застосовується поверхово. Разом з тим історично доведено, що саме танцювальне мистецтво може вирішувати безліч виховних завдань: виховання художньо-естетичної культури, естетичних потреб та почуттів; зміцнення фізичного, психологічного та духовного здоров'я; формування морального, емоційного, вольового компонентів світогляду; виховання національної свідомості та національної гідності, любові до рідної землі, родини, свого народу; самореалізація дитини відповідно до її здібностей, власних і суспільних інтересів; формування навичок співпраці та колективної взаємодії, позитивної Я-концепції, яка характеризується почуттям особистої значущості дитини в колективі, впевненістю у доброзичливому ставленні до неї інших дітей; переконаністю в успішному оволодінні мистецтвом танцю.

П. Коваль, Б. Стасько, Н. Георгян, О. Фокіна, Т. Чурпіта, І. Поклад, В. Богута

Мета – визначити зміст вправ для формування дружніх стосунків учнів початкових класів на уроках хореографії.

Позитивним моментом у формуванні дружніх стосунків між молодшими школярами, на наш погляд, буде застосування спрощених, адаптованих до умов навчальної аудиторії вправ танцювальної терапії. Наприклад, можна включати в навчальний та поза навчальний процес елементи масажу (під повільну музику діти обирають собі партнера або просто повертаються до сусіда по парті і починають масажувати ту частину тіла, яку називає вчитель (ноги, спина, руки, живіт), а потім міняються місцями або переходять до іншої дитини); елементи медитації (заплющивши очі, за вказівкою вчителя рухають тією чи іншою частиною тіла під музичний супровід або без нього («рухаємо тільки вказівним пальцем правої руки», «рухаємо тільки правою ногою, додаємо ліве плече», «рухаємо тільки стопами, а тепер головою» і так далі); творчі вправи («Подаруй рух» – привітання однокласників рухом, який повторюють діти класу у відповідь; «Дзеркало» – повторення у парах рухів, які показує дитина навпроти; «Портрет однокласника» – показ окремою дитиною або всім класом пластичного портрету свого однокласника (можливо з подальшим обговоренням); «З добрим ранком» – діти по-черзі стають у коло, «малюючи» рухами свій настрій, потім беруться за руки, заплющують очі і у внутрішньому монологі бажають один одному вдалого дня, хороших оцінок, приємних моментів тощо; «Плутанина» – діти тримаючись за руки заплутуються, після чого намагаються вийти з цієї ситуації, враховуючи інтереси кожного). Такі вправи допомагають створювати доброзичливу атмосферу в класі, вчать дітей довіряти один одному, розслаблятися, виражати свій емоційний стан, долати труднощі у спілкуванні, регулювати взаємини в підгрупах для забезпечення комфортної психологічної атмосфери.

За допомогою ігрової вправи «Таким я бачу свій клас» вчитель може виявити не тільки взаємовідношення в класі, а й статус, який надає собі дитина в групі однолітків. Для цього когось з дітей просять зайняти роль художника (скульптора), який без слів (бажано під спокійну мелодію) повинен намалювати картину (виліпити скульптурну композицію), яка б відображала взаємовідносини між дітьми. Тобто дитина-художник (скульптор) по своєму баченню розставляє однокласників таким чином, щоб передати місце кожного в класі (когось ставить вперед, когось розміщує осторонь або повертає спиною, комусь пропонує взятися за руки та інше), а наприкінці сам займає місце у цій «живій картині (скульптурі)». За допомогою аналогічної вправи можна виявити причини виникнення конфліктних ситуацій між дітьми та знайти шляхи їх подолання. Так, учасників конфлікту або інших дітей запрошують показати проблему конфліктних відношень і можливі шляхи її вирішення. Цікавим є також застосування методу «обміну ролями» між дітьми, який застосовується для покращення їх взаєморозуміння та співчуття. Дана процедура є досить гнучкою і може бути змінена в залежності від конкретних зразків взаємодії в тому чи іншому дитячому колективі.

Застосування в освітньому процесі початкової школи ігрових колективних вправ пластико-терапевтичного та танцювального характеру сприятиме розвитку моральних почуттів і формуванню таких рис характеру, як відповідальність, товариськість, колективізм, гуманність, дружелюбність. У процесі їх виконання у дітей буде розвиватися почуття симпатії, необхідне для утворення малих груп, з яких складається колектив. Тому вчителю важливо спостерігати за мікроугрупованнями, знати, що саме об'єднує їх учасників та знаходити способи для коригування їх діяльності.

Отже, впровадження інновацій в систему виховної роботи початкової школи, до яких ми відносимо засоби хореографічного мистецтва, сприятиме урізноманітненню форм і методів виховного процесу, покращенню ефективності виховного простору, задоволенню потреб молодших школярів у русі, грі, спілкуванні та формуванню на цій основі особистісних якостей, моральних норм поведінки маленьких громадян України.

Ірина Петренко,

студентка 3 курсу

Факультету психолого-педагогічної
освіти та мистецтв

Наук. керівник: **П. Б. Косенко**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

В умовах національного відродження України одним з найважливіших завдань сучасної школи є виховання гармонійної, духовно багатой та національно свідомої особистості з високим рівнем розвитку естетичних почуттів. Таке виховання потребує особливої організації спілкування молоді з сучасною музичною культурою, у процесі якого мають бути задіяні абсолютно всі предмети, адже кожна дисципліна має свої